

ANTON ŠTRUKELJ

Posvetitev Mariji

Obisk fatimske Marije romarice je vseslovenski misijon v srebrnem jubileju naše samostojnosti. Posamezniki, družine in župnije ter celotno občestvo katoliške Cerkve na Slovenskem s pastirji na čelu se izročamo Marijinemu varstvu in posvečamo njenemu brezmadežnemu Srcu. To je najlepša priprava na stoletnico Marijinih prikazovanj v Fatimi.

Slovinci častimo Božjo mater Marijo zlasti v številnih marijanskih romarskih svetiščih. Ta svetišča so živi spomeniki našega krščanskega življenja in trdni braniki naše samostojnosti. Človeka, ki potuje po naši domovini, prevzame nešteto majhnih kapel, posejanih po dolinah in gričih našega raja pod Triglavom. Sv. Janez Pavel II. pomenljivo pravi, da romarski kraji sestavljajo »zemljepis vere«. V Sloveniji imamo skoraj 400 Mariji posvečenih cerkva, od tega 40 romarskih cerkva.

Pri Slovencih se je Marijino češčenje uveljavilo že ob začetku pokristjanjevanja; Mariji so bile posvečene prve znane cerkve (Oglej, Gospa Sveta). Te cerkve so trajni spomenik, da je naša domovina posvečena Mariji. Očak Jakob je v Betelu s kamnom zaznamoval kraj srečanja z Bogom, rekoč: »To je zares hiša Božja in vrata nebeška« (1 Mz 28,17). Naši predniki so s postavitvijo svetišč sebe izročili v Marijino last in varstvo. Marija pa je nad njimi razprostrla svoj plašč in se ukoreninila med plemenitim ljudstvom.

O pomenu češčenja Matere Božje za našo vernost lepo piše dr. Zmaga Kumer: »Komaj kateri evropski narod ima tako bogato pesemsko izročilo ter v njem toliko nabožnih, zlasti Marijinih pesmi, kakor slovenski. Marija je prikazana kakor katera naših skromnih kmečkih mater, vedno z Jezusom v naročju, roma na božja pota, skrbi za svoje Dete, trpi s Sinom kot ‚Marija sedem žalosti‘ in bi

mu rada olajšala muke. Hkrati pa je zaradi Božjega materinstva prikazana kot priprošnjica celo v brezupnih stiskah, kar dokazuje, da ji je ljudstvo v vseh težkih časih naše zgodovine neomajno zaupalo. Posebej je treba omeniti še eno slovensko posebnost. To so pesmi ob žalostnem delu rožnega venca in ob lavretanskih litanijah. Takšna oblika petih litanij z odpevi po vsakem tretjem vzkliku ni poznana nikjer drugje po svetu. Izpričana je že v 17. stoletju, medtem ko preprostejša oblika sega že v čas pred reformacijo.« Ko je sv. Janez Pavel II. prvič obiskal Slovenijo, 17. maja 1996, smo zvečer pred njegovim rojstnim dnevom v ljubljanski stolnici peli litanije z odpevi.

Pri nas je že od nekdaj navada, da molimo lavretanske litanije pred izpostavljenim Najsvetejšim. V tem je globok notranji pomen, ki izraža kristocentričnost. Pridružujemo se priprošnji Gospodove dekle, ki je izrekla svojo vdanost Bogu: »Zgodi se mi po tvoji besedi« (Lk 1,38), in ki nas opogumlja: »Karkoli vam poreče, storite« (Jn 2,5).

Kristus prihaja k nam po Mariji. Zato tudi mi po njej prihajamo h Kristusu. »Po Mariji k Jezusu«. Škof Anton Bonaventura Jeglič je v svoj grb dal vtisniti Jezusovo in Marijino Srce z napisom: »Pridi k nam tvoje kraljestvo, po Mariji!« S tem je nakazal pot, ki je ne more nadomestiti nobeno drugo boljše in bolj učinkovito sredstvo. *Mariji izkazovano češčenje je najvarnejša in najkrajša pot, ki nas privede v konkretno bližino Kristusa.*

Najpomembnejše prvine Marijinega češčenja, ki so med Slovenci zorele v teku stoletij, so: bogoslužno češčenje, rožni venec, litanije, pesmi in posvetitev. S posvetitvijo Mariji naj bi se naučili posnemati Marijo v njeni dejavni pripravljenosti za sprejemanje in izpolnjevanje Božje volje. *Po tej posvetitvi nas hoče Bog sam posvetiti!*

Zgledi posvetitve Mariji

Poleg Božjega služabnika Antona Vovka, ki je leta 1954 na Brezjah posvetil nov oltar Mariji v čast, so pred našimi očmi še

drugi veliki Marijini častilci: častitljivi Božji služabnik Friderik Baraga, blaženi Anton Martin Slomšek, blaženi mučenec Lojze Grozde, Božji služabnik Anton Strle in mnogi drugi.

Blaženi Anton Martin Slomšek je leta 1854, ko je bila razglašena verska resnica, da je Devica Marija brez madeža izvirnega greha spočeta, zapisal v pastirskem pismu: »Kolikor bo med nami napredovalo Mariji izkazano češčenje, toliko bolj bo rasla moč Marijine priprošnje za vsakega kristjana posebej in za vesoljno krščanstvo sploh, ki posebno v sedanjih nevarnostih potrebuje Marijinega varstva, da bi se ljudstvo ne pogreznilo v prepad nevere in krivoverstva.«

Leta 1900 pa je škof Anton Bonaventura Jeglič nekako ob začetku svoje nadpastirske službe zapisal pri duhovnih vajah: »Vse bom delal z Marijo, zaradi Marije, v njej in po njej; Srce Marijino naj stopi na mesto mojega srca in vse moje življenje naj bo tako, kakor bi izviralo iz Marijinega Srca, kakor bi Marija delovala; v vsem hočem biti odvisen od moje Matere Marije.« Iz tega duha posvetitve Mariji je knezoškof Jeglič širil Marijine družbe in pospeševal marijansko ter evharistično pobožnost!

Anton Strle si je po zgodnji smrti staršev zavestno izbral Marijo za svojo mater. Pozneje je povedal, da ga je Marija v življenju varovala naravnost čudežno! V svoji oporoki, 12. marca 1974, je zapisal bistvene besede glede svoje osebne posvetitve Mariji: »*Po Marijinih rokah se vsega darujem Jezusu Kristusu, da bom potrpežljivo nosil svoj križ vse dni življenja – to je po vseh vodilih življenja moje zadnje vodilo.*«

Blaženi Lojze Grozde, goreč Marijin častilec, je skušal tudi druge pridobiti za Marijo. Kako vneto je govoril na praznik Brezmadežne, tri tedne pred svojo smrtjo. Končno je odšel po palmo mučeništva v službi fatimske Božje Matere!

*Posvetitev slovenskega naroda Mariji
– dejanje izredne pomembnosti*

Slovenski škofje so 21. januarja 1992 sklenili, da po mednarodnem priznanju Republike Slovenije posvetijo slovenski narod

Mariji. Prva skupna posvetitev je bila na slovesni praznik Marijinega vnebovzjetja, 15. avgusta. Svojo posvetitev Mariji obnavljamo vsako leto na veliki šmaren.

Božji služabnik Anton Strle je to posvetitev označil kot »dejanje izredne pomembnosti«. V svojem kratkem, a zgoščenem članku, objavljenem v Družini, je zapisal: »Zgodovina slovenskega naroda«, tako utemeljujejo škofje to svojo odločitev, »z vsemi sončnimi in senčnimi stranmi je hkrati zgodovina slovenske vernosti. V njej je imela posebno vlogo Božja in naša mati Marija. Versko življenje je cvetelo takrat, ko je bila razširjena živa in zdrava pobožnost do Božje Matere. Kadar té ni bilo, je med našimi predniki plahnela in ginila tudi vernost. V najhujših stiskah nam je ohranila vero in ljubezen, da smo mogli obstati do današnjih dni. Prek vseh oblik življenja od naseljevanja do danes nam je kazala pot k svojemu Sinu. ... Zato je primerno, da se v tem pomembnem trenutku svoje zgodovine izročimo Marijini materinski ljubezni, da se ji posvetimo.«

»Posvetitev in izročitev našega naroda Mariji je izraz našega priznanja za vse, kar je storila in še dela za naš narod. Posvetiti se Mariji pomeni priznati njeno poslanstvo v zgodovini našega naroda. Kdor pozorno presoja vsa dogajanja naše pretekle zgodovine in kdor danes v luči vere gleda in spremlja življenje naših ljudi, bo ugotovil, da čuva nad našim narodom njena materinska ljubezen. S posvetitvijo se izročamo v varstvo nebeški Materi.«

»Vsa Evropa se danes odloča za svojo novo prihodnost in stoji pred izzivom za novo in ponovno odločitev za Boga ter za ponovno srečanje z osebo Jezusa Kristusa in njegovim naukom. Želimo se vrniti v Evropo sv. Benedikta, ki je, po besedah Pavla VI., prinesel Evropi križ (krščanstvo), knjigo (kulturo) in plug (gospodarski napredek). Želimo se vrniti v Evropo svetih bratov Cirila in Metoda, ki sta našemu narodu prinesla krst in abecedo, vero in književnost. S tem sta mu zagotovila prihodnost in napredek. Naš narod je bil krščen. Tega dejstva ne moremo več odmisлити. Krst nas je uvrstil med kulturne narode Evrope. Naša izročitev Materi Božji pomeni po Mariji izročitev Bogu in Jezusu Kristusu. Ponovno

izbiramo in sprejemamo krst Jezusa Kristusa, našega Odrešenika. Posvetitev je torej naš veliki povratek in vrnitev domov k Materi. S posvetitvijo se naš narod po žalostnih in bridkih preizkušnjah odpadov, odklonov, izgubljenosti in ateizma ponovno in znova vrača k Bogu in h Kristusu.«